

Γράφει ο Μπάμπης Ράκης - bambisrakis@cytanet.com.cy

ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ο πραγματευτής στην γειτονιά με το γαϊδουράκι

Ο καθένας μας, σαν φέρει στην θύμη του τον πραγματευτή στα χρόνια τα παλιά, που γύριζε στις φτωχογειτονιές των πόλεων, αλλά και στα χωριά, τον θυμάται να οδηγεί ένα μικρό παλιό φορτηγάκι σκεπασμένο με μια πρόσειρη τέντα, γιομάτο ρούχα και υφάσματα λογιών-λογιών.

Στην δεκαετία του 50, υπήρχαν πολλοί πραγματευτές που δεν είχαν ακόμη αυτοκίνητο. Αυτοί χρησιμοποιούσαν το μικρό κάρο που το έσερνε ένα γέρικο άλογο ή ένα γαϊδουράκι. Πολύ γραφικοί τύποι με λογίς-λογίς πραμάτεις περιφέρονταν στις περιθωριακές συνοικίες των πόλεων, με τους χωμάτινους δρόμους και φώναζαν όσο πιο δυνατά μπορούσαν:

«Εδώ πραματευτής».

Στην γειτονία μας ερχόταν, ο Στέλιος ο πραματευτής- αυτό ήταν το όνομά του- κάθε Παρασκευή. Τις άλλες μέρες θα πήγαινε ασφαλώς σε διαφορετικές φτωχογειτονιές.

Είχε μετατρέψει το κάρο του σε πρόχειρο τσαντίρι, με ένα σκληρό μουσαμά που έμοιαζε με καραβόπανο.

Όλο το βίος του ήταν μέσα σε εκείνο το κάρο. Το έσερνε ένα γαϊδουράκι. Ο Στέλιος και το ζώο του, είχαν μια ξεχωριστή σχέση στην επικοινωνία. Εμείς οι νέοι δεν μας ενδιέφεραν καθόλου οι πραμάτεις του, αλλά παράξενη σχέση, του πραματευτή με το γαϊδουράκι.

Ποτέ μου δεν κατάλαβα σε ποια γλώσσα του μιλούσε.

Έβγαζε ο Στέλιος κάτι παράξενες δυνατές κραυγές και το ζώο υπάκουε.

Άλλη κραυγή για να ξεκινήσει, άλλη κραυγή για να σταματήσει.

Σταματούσε το κάρο, στην μέση του χωμάτινου δρόμου που ήταν και τα περισσότερα οπίτια και επαναλάμβανε όσο πιο δυνατά μπορούσε

«Εδώ ο πραματευτής».

Στο άκουσμα της γνωστής φωνής, άνοιγαν οι πόρτες, και από τα «σπί-

Γαϊδουράκι φορτωμένο με μεγάλα κοφίνια με λογίς-λογίς ζαρζαβατικά στην δεκαετία του '50.

πια τα χαμπλά» όπως λέει και το τραγούδι, έβγαιναν οι νοικοκυρές. Οι μεγαλύτερες σε πλικία φορούσαν και τις ποδιές της κουζίνας.

Παλιά συνήθεια αλλοτινών χρόνων, που θα έπρεπε κάθε νοικοκυρά, να δείχνει, πως εφόσον ήταν σπίτι, να φορά την ποδιά της, ένδειξη ότι: είτε μαγειρεύει είτε πλένει τα ρούχα, είτε καθαρίζει.

Ποτέ μια καλή νοικοκυρά «δεν κάθεται σπίτι της, με σταυρωμένα χέρια». Αυτό απαιτούσαν οι καιροί.

Ακόμη κάτι άλλο χαρακτηριστικό φορούσαν άσπρο μαντίλι στο κεφάλι. Ορισμένες μαύρο αν είχαν πένθος.

Βγαίναν πάντα τελευταίες, κρατώντας τα χρήματά τους, δεμένα κόμπο σε ένα άσπρο μαντίλι. Προχωρούσαν με αργά βήματα.

Πρώτες και καλύτερες στον πραγματευτή έφθαναν οι νεότερες. Αυτές κρατούσαν τα χρήματά τους σε πορτοφόλι.

Άνοιγε ο κυρ Στέλιος την μια πλευρά του μουσαμά, για να θαυμάσουν τα καινούργια της εβδομάδας.

Σμίγανε όλες στο κάρο και ψαχούλευαν τις πραμάτειες.

Υφάσματα, πολλά γυναικεία υφάσματα, για φουστάνια, και μισοφόρια. Μπλε, ροζ, κίτρινα, κόκκινα και άλλα με πολύχρωμα λουλούδια. Είχε φυσικά και οκούρα χρώματα για τις μεγαλύτερες.

Οι γυναίκες δεν βιάζονταν να αγοράσουν. Μα ούτε και ο Στέλιος έδειχνε πως βιάζεται να φύγει.

Ευκαιρία για αυτές να πουν τα δικά τους και να κουτσομπολιάσουν.

Είχε υπομονή, μεγάλη υπομονή ο πραματευτής. Το απαιτούσε το επάγγελμα. Ήταν οσιβαρός, ψπλός ξερακιανός, με ένα πελώριο άσπρο μουστάκι όπως και τα μαλλιά του. Στεκόταν σε απόσταση, περιμένοντας να αποφασίσει η πελάτισσα να τον πλησιάσει και να τον ρωτήσει

Ο γνωστός παλιός κωμικός του ελληνικού σινεμά, Κώστας Χατζηχρήστος στον ρόλο του γαλατά.

ματευμά, ο μάστρο-Μανώλης, ήταν κοντός παχύς με μαύρα σγουρά πυκνά μαλλιά, που όπως έλεγαν οι γυναίκες, δεν τα χτένιζε ποτέ, διότι θα έσπαγε πικέντα.

Ήταν φρέσκα τα ζαρζαβατικά του, οι νοικοκυρές δεν έψαχναν και πολύ για να διαλέξουν.

Ήταν ευχάριστός τύπος, πάντα χαμογελαστός και γλυκομίληπος. Πολλές φορές σιγοτραγουδούσε και ένα τραγούδι της εποχής παίζοντας με το κομπολό του, καθώς οι πελάτισσες έψαχναν τα κοφίνια του.

Αυτός ήταν ο κόσμος τα πρωινά, στην φτωχογειτονία μας στις αρχές της δεκαετίας του '50.

Τα βράδια και τις Κυριακές η φτωχογειτονία άλλαζε όψη. Σχόλαγαν οι άνδρες από την δουλειά και οι αυλές, τα καλοκαίρια, γέμιζαν από ζωά. Έβλεπες μια πιο ζωντανή αιμόσφαιρα, με ένα διαφορετικό παλμό.

Αυτά για σήμερα αγαπητοί αναγνώστες. Την άλλη εβδομάδα θα συνέχισουμε πις θύμισες των ανθρώπων μας της φτωχογειτονίας, της δεκαετίας του '50.

Καλή σας μέρα.

Μπάμπης Ράκης.

ZHTOYNTAI ANAMNHESEIS!

Η επιτυχία τής στήλης «Ενας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις» που γράφουν ο ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ και ο ΠΙΩΡΓΟΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΗΣ κάθε Τετάρτη στον «Κόσμο της Τρίτης Ηλικίας» και αγαπάσατε, μάς επιβάλει να την αυξήσουμε σε δύο σελίδες για να δώσουμε την ευκαιρία στους αναγνώστες μας να δημοσιεύσουν τις δικές τους αναμνήσεις με φωτογραφίες από σημαντικές στιγμές της ζωής τους Αντίποδες.

Μόνο με τη βοήθειά σας θα καταγράψουμε για τις επόμενες γενιές τη ζωή, τους αγώνες, τις θυσίες, τα μεγάλα έργα και τους αρχιμαστορές τους μετανάστες που ήρθαν με το τίποτε και έφτιαξαν τα πάντα για την οικογένειά τους και για την Ελλάδα. Οι αναγνώστες μας θα μπορούν ακόμη ν' απαντούν στις απόψεις τού Γρηγόρη και τού Γιώργου, ή και να συμπληρώνουν τις αναμνήσεις τους.

Την επικοινωνία σας με τη στήλη, «Ενας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις», μπορείτε να στείλετε με e-mail: kosmos@kosmos.com.au ή στη διεύθυνση: Shop 7/5 Belgrave St, Kogarah, NSW, 2217

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα κείμενά σας θα διορθώνονται για τυχόν λάθη, αλλά δεν θα αλλοιώνονται και οι φωτογραφίες σας θα επιστρέφονται αμέσως μετά τη δημοσίευση.

ΓΡΑΨΕ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΚΗ ΣΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΤΟΝ «ΚΟΣΜΟ» ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΣΟΥ